

LEGE
pentru modificarea Legii nr. 1530/1993
privind ocrotirea monumentelor

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol unic.- Legea nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.15-17, art.23) cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 7:

- alineatul (2) după cuvântul „Parlament,” se introduc cuvintele „Adunarea Populară a UTA Găgăuzia,”;

- la alineatul (3) după cuvântul „Guvern,” se introduc cuvintele „Comitetul executiv al UTA Găgăuzia,”;

- la alineatul (4) înainte cuvântului „Consiliile” se completează cu textul „Adunarea Populară a UTA Găgăuzia”, iar după cuvântul ”teritoriul” se completează cu textul ”UTA Găgăuzia”;

- la alineatul (5) cuvântul „Președinții” se substituie cu textul „Comitetul executiv al UTA Găgăuzia, președinții”, iar după cuvântul „teritoriul” se introduce textul „UTA Găgăuzia,”.

2. La articolul 10, alineatul (1) după cuvântul „Guvern,” se introduce textul „de Adunarea Populară și Comitetul executiv a UTA Găgăuzia,”.

3. Articolul 11 se completează cu alineatul (2¹) și (2²) cu următorul cuprins:

„(2¹) De competența Adunării Populare a UTA Găgăuzia ține: reglementarea prin legea locală a competențelor administrației publice a UTA Găgăuzia în domeniul ocrotirii monumentelor; aprobarea programelor privind ocrotirea, conservarea și restaurarea monumentelor de importanță pentru UTA Găgăuzia, care sunt patrimoniul cultural și natural al autonomiei; finanțarea acestor programe și acordarea de subvenții nerambursabile de la bugetul UTA Găgăuzia; aprobarea și determinarea procedurii de întocmire a Registrului monumentelor de importanță pentru UTA Găgăuzia.

(2²) De competența Comitetului executiv al UTA Găgăuzia ține: întocmirea Registrului monumentelor de importanță pentru UTA Găgăuzia; elaborarea și realizarea programelor privind ocrotirea, conservarea și restaurarea monumentelor de importanță pentru UTA Găgăuzia.”.

4. La articolul 15, după cuvântul „Guvernului” se completează cu textul „Comitetul executiv al UTA Găgăuzia”.

5. Articolul 35 după cuvintele ”Ministerul Educației, Culturii și Cercetării” se completează cu textul «de la bugetul UTA Găgăuzia”.

6. Articolul 38 după cuvintele ”conturile speciale ale Guvernului,” se completează cu textul ”, Comitetului Executiv al UTA Găgăuzia”.

7. La articolul 42, textul ” Consiliile locale ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și de nivelul al doilea prevăd în bugetele anuale”” se substituie cu textul ” Adunarea Populară a UTA Găgăuzia, consiliile raionale și locale prevăd în bugetele anuale ale unităților administrativ teritoriale respective”;

8. La articolul 60 după cuvântul „deciziilor” se introduc cuvintele „Adunării Populare a UTA Găgăuzia”.

Președintele Parlamentului

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 1530/1993
privind ocrotirea monumentelor

Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Reiterând necesitatea dezvoltării democratice a societății și a statului în care garantarea drepturilor și libertăților omului sunt considerate valori supreme, recunoscând și garantând dreptul tuturor cetățenilor săi, la păstrarea, la dezvoltarea și la exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice precum și religioase, în temeiul art. 2 din Hotărârea Parlamentului nr. 206/2015 în scopul îndeplinirii obiectivelor stipulate pentru asigurarea mecanismului de cooperare între Parlamentul Republicii Moldova și Adunarea Populara a Găgăuziei, prin Dispoziția Președintelui Parlamentului nr. 12/2019 și Hotărârea Adunării Populare nr. 18/2017, a fost creat Grupul de lucru pentru asigurarea, în cadrul normelor constituționale, a funcționalității unității teritoriale autonome Găgăuzia, pentru ajustarea prevederilor legislative ale Republicii Moldova referitoare la statutul special al UTA Găgăuzia stabilit de normele constituționale.

Considerând autonomia și descentralizarea administrativă, drept principii indispensabile ale statelor europene, care valorifică și plasează responsabilitatea pentru autoadministrarea și luarea deciziilor de dezvoltare a colectivităților în seama autorităților celor mai aproape de cetățeni, tinzând să lase loc intervenției statului în baza principiului subsidiarității pentru asigurarea dezvoltării armonioase a societății, Grupul de lucru cu suportul experților CMI a elaborat proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor. Proiect de lege ce face parte din legislația domeniului culturii care stă la temelia atribuțiilor de bază ale UTA Găgăuzia și pe care s-a fundamentat necesitatea determinării statutului juridic special.

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite

Proiect de lege ce face parte din legislația domeniului culturii care stă la temelia atribuțiilor de bază ale UTA Găgăuzia și pe care s-a fundamentat necesitatea determinării statutului juridic special, având drept scop dezvoltarea prevederilor stabilite în legile din domeniul culturii relevante pentru UTA Găgăuzia și asigurarea compatibilității acestora cu cadrul legislativ conex din domeniul culturii, excluzând astfel paralelisme și confuzia legislativă.

Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Inițiativa legislativă are drept modificarea Legii nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor în vederea includerii, în mod expres, a autorităților UTA Găgăuzia în sistemul autorităților investit cu atribuțiile de prevedere și

asigurare a lucrărilor de evidență, studiere, punere în valoare, salvare, protejare, conservare și restaurare a monumentelor cu valoare istorică, artistică sau științifică, care reprezintă mărturii ale evoluției civilizațiilor de pe teritoriul republicii, precum și ale dezvoltării spirituale, politice, economice și sociale și care sunt înscrise în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, aflate pe teritoriul administrat de autoritățile UTA Găgăuzia.

Considerăm că, proiectul în cauză, prin concretizarea raporturilor dintre autonomie și centru, va contribui la aprofundarea relațiilor dintre acestea, asigurând un grad înalt de credibilitate.

Fundamentarea economico-financiară

Realizarea prevederilor proiectului de lege nu necesită alocarea unor mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat.

Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul de lege este în corespundere cu prevederile Constituției Republicii Moldova, Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și se încadrează în sistemul legislativ al Republicii Moldova și vine să concretizeze atribuțiile din domeniul culturii rezervate prin Legea nr. 344/1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei.

Avizarea și consultarea publică a proiectului

În procesul de elaborare inițiativa legislativă a fost remisă Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, precum și Adunării Populare pentru avizare. Toate obiecțiile și propunerile primite au fost examinate în procesul de definitivare a proiectului și au fost incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor.

Constatările expertizei anticorupție

Prevederile proiectului promovează interesul statului și al UTA Găgăuzia în ceea ce privește includerea, în mod expres, a autorităților UTA Găgăuzia în sistemul autorităților responsabile de elaborarea și realizarea programelor privind protejarea, conservarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național mobil

Prevederile proiectului nu conțin factori și riscuri de corupție și nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului. Promovarea proiectului este binevenită și necesară.

Proiectul de lege a fost plasat pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova.

Constatările expertizei juridice.

Prezentul proiect de lege va fi remis spre avizare Ministerului Justiției.

O. Nantoi
V. Bolea
Vlad Botnaru
...

...
...
...

Membrii Grupului de lucru
Mirabela V. B...
...
...

Вруч Князь Висоцкий

И. П. Пугачевский Александр

Женщина Мих. Кн.

А. Погодин Олена Погодин

Вруч — Apostolova Regina